

KULTÚRNE PODUJATIA V DNV

KONCEPCIA VYBRANÝCH KULTÚRNYCH AKCIÍ V DNV

ÚVOD

Kultúra v Devínskej Novej Vsi je jednou z priorít vedenia a samosprávy mestskej časti. Pôsobia tu mnohé združenia a spolky, ktoré významne prispievajú k rozvoju kultúry a kultúrneho dedičstva, a tým pomáhajú udržiavať tradície, ale prezentujú aj umenie v jeho súčasnej podobe. Hlavným organizátorom kultúrneho života je teda mestská časť, ktorá na rozvoj kultúry a organizovanie kultúrnych podujatí každoročne vo svojom rozpočte vyčleňuje nemalé finančné prostriedky.

Okrem mestskej časti organizuje kultúrne podujatia v Devínskej Novej Vsi aj jej príspevková organizácia *Istra Centrum*, a to z prostriedkov priamo vyčlenených v rozpočte mestskej časti. Práve z dôvodu, že tieto kultúrne akcie sú hradené z verejných zdrojov, je dôležité, aby prinášali zábavu a kultúrne vyžitie na vysokej umeleckej úrovni a zohľadňovali aj mieru edukácie účastníkov.

Komisia kultúry a médií (ďalej aj „KKM“) na svojom mimoriadnom zasadnutí 14. júna 2023 dostala od starostu MČ Bratislava-Devínska Nová Ves Dáriusa Krajčíra úlohu vypracovať návrh koncepcie vybraných kultúrnych podujatí organizovaných v našej mestskej časti a financovaných z rozpočtu MČ Bratislava-Devínska Nová Ves. **Cieľom predkladaného návrhu je teda načrtnúť víziu smerovania vybraných kultúrnych podujatí v Devínskej Novej Vsi.** Materiál nemá ambíciu určovať ich presnú dramaturgiu, jeho zámerom je vytýčiť ciele a hodnoty, ktoré by tieto podujatia mali obsahovať, aby dokázali obyvateľom mestskej časti a jej návštevníkom poskytnúť kvalitné kultúrne vyžitie.

Komisia kultúry a médií ako poradný orgán predkladá tento materiál ako odporúčací. KKM o ňom hlasovala na svojom riadnom zasadnutí dňa 5.12.2023 a prijala ho počtom hlasov ZA 5 /PROTI 0 /ZDRŽAL SA 1.

VYBRANÉ KULTÚRNE PODUJATIA A CIEĽOVÉ SKUPINY

Návrh koncepcie sa zaoberá štyrmi najvýznamnejšími kultúrno-spoločenskými podujatiami v Devínskej Novej Vsi – Devínskonovoveské hody, Festival chorvátskej kultúry, Dni obce, Vianočná ulička – a vo vzťahu k nim definuje tieto dve cieľové skupiny:

1. Obyvatelia mestskej časti

- a. Táto koncepcia má poskytnúť občanom informácie o ponuke, formáte a konaní kultúrnych akcií (často v blízkosti ich bydliska).
- b. Určenie a formulovanie hlavnej myšlienky vybraných kultúrno-spoločenských podujatí a ich dramaturgických východísk má prispieť k predchádzaniu neželaných javov, napr. rušenie obyvateľov alebo iné problematické situácie, ktoré by mohli byť dôvodom na odmietnutie kultúrnej akcie obyvateľmi.
- c. Jasným formulovaním podoby jednotlivých kultúrnych akcií si koncepcia kladie za cieľ získať podporu obyvateľstva.
- d. KKM ako predkladateľ koncepcie chce týmto dokumentom vytvoriť priestor na diskusiu o smerovaní kultúry v DNV na pôde KKM.

2. Organizátori a autori scenárov jednotlivých podujatí:

- a. referát kultúry, MČ Bratislava-Devínska Nová Ves,
- b. Istra Centrum, príspevková organizácia MČ Bratislava-Devínska Nová Ves,
- c. kultúrne spolky a združenia pôsobiace v mestskej časti,
- d. externé agentúry spolupracujúce na organizovaní kultúrnych podujatí.

CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH PODUJATÍ A NÁVRHY NA ICH ĎALŠÍ ROZVOJ

1. HODY

Termín konania: máj/jún

Miesto konania: Vápencová ulica

Hl. organizátor: referát kultúry MÚ MČ BA-DNV

Hlavná myšlienka:

Tradičná oslava vysviacky kostola spojená so zábavou pre všetkých. Ide o typ komunitnej zábavy, v ktorej si každý z obyvateľov našej mestskej časti nájde to svoje.

Programové východiská dramaturgie:

Z historického hľadiska boli hody vždy sviatkom celej obce, farnosti, rodiny, a vždy nimi žila celá obec. Ich neodmysliteľnou súčasťou boli aj tzv. hodové zábavy, na ktoré toto podujatie nadväzuje.

Pri organizácii hodových slávností by sa mal brať ohľad na tradíciu tohto podujatia s cieľom zachovať jeho rodinný a spoločenský charakter.. Neodporúčame organizovanie hodových slávností ako viacdňového koncertu populárnej hudby bez možnosti vytvorenia priestoru na oddych, spoločenské stretávanie a zapojenie najmenších. V ideálnom prípade by súčasťou akcie mohla byť aj tradičná tancovačka.

V prípade, že by sa v rámci hodových slávností konal aj Festival slovenskej národnej piesne, v programe by mal dostať dôstojný čas a priestor.

Celková podoba hodových slávností by mala mať charakter komunitnej zábavy pre všetkých. Mladšiemu publiku by bol určený večerný program hlavnej hviezdy, aj keď neodporúčame interpreta vyslovene len pre tínedžerov. V neposlednom rade treba do programu vhodným natívnym spôsobom zakomponovať aj informáciu o hodoch, ich histórii a poslaní, aby bolo jasné, prečo sa oslavujú.

2. FESTIVAL CHORVÁTSKEJ KULTÚRY

Termín konania: predposledný júnový víkend

Miesto konania: kultúrna záhrada F-centra na Istrijskej ulici

Hl. organizátor: Chorvátsky kultúrny spolok v DNV

Hlavná myšlienka:

Zachovávanie a prezentácia kultúrnych tradícií chorvátskej národnostnej menšiny ako pôvodného obyvateľstva Devínskej Novej Vsi prostredníctvom piesní, tancov a v neposlednom rade aj gastronómie.

Programové východiská dramaturgie

Tradičná folklórna akcia (34 ročníkov), ktorej dramaturgia je postavená na vystúpeniach folklórnych súborov a skupín z chorvátskych obcí na Slovensku, prípadne hostí zo zahraničia – z Chorvátska, Rakúska, Maďarska a z Českej republiky. Je to akcia komunitného typu s oddeleným priestorom na hudobnú produkciu a občerstvenie. Jej hlavným poslaním je zachovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov, čomu napomáhajú aj rôzne sprievodné akcie a prezentácia Devínskej ako obce s bohatou históriou a kultúrnou tradíciou.

Festival má rokmi overený formát, na ktorý sú už diváci zvyknutí. Trvá dva dni, pričom prvý deň sa otvára výstava, súčasťou programu je tiež ochutnávka tradičných jedál, výstava v múzeu, vystúpenie súborov (kultúrny program) a večerná zábava. Druhý deň sa začína chorvátskou omšou, nasleduje festivalový sprievod, vystúpenie súborov (kultúrny program) a chorvátska veselica.

Komisia odporúča zvážiť organizáciu samostatného koncertu alebo vystúpenia zaujímavého interpreta alebo súboru (v roku 2023 - koncert Miroslav Škoro and Band) v predvečer festivalu, pričom môže ísť aj o iný žáner – džez, vážna hudba, súbor LADO z Chorvátska porovnateľný s našou Lúčnicou a pod.

KKM odporúča dodržiavať termín konania festivalu, ktorým je tretí júnový víkend.

3. DNI OBCE

Termín konania: október

Miesto konania: Istra Centrum

Hl. organizátori: MČ BA-DNV, Istra Centrum

Hlavná myšlienka:

Oslava výročia založenia obce, prvej písomnej zmienky, a uctenie si jej významných predstaviteľov.

Programové východiská dramaturgie:

Galavečer pre pozvaných s predpísaným oblečením, ktorej súčasťou je aj odovzdávanie ceny *Devínskonovoveská holubica* za celoživotný prínos k rozvoju Devínskej Novej Vsi. Prebieha vo veľkej sále Istra Centra.

Dramaturgia programu by mala byť prispôbená pozvaným a oceňovaným. V sprievodnom slove by okrem predstavenia oceňovaných hostí mala odznieť aj informácia o prvej písomnej zmienke o Devínskej Novej Vsi, o histórii a tradičných hodnotách našej mestskej časti.

Samotný program by mal mať maximálne 60 – 90 minút. Výber účinkujúcich by sa mal voliť uvážlivo s ohľadom na vek, spoločenské postavenie ocenených osobností a pozvaných hostí. Dramaturgia takéhoto programu by mala mať jednotiacu myšlienku a tomu by sa mal podriadiť aj výber účinkujúcich a sprievodného slova. Vhodní sú skôr interpreti vážnej a folkovej hudby. Rovnako je možno dobre zvážiť aj samostatný koncert pre verejnosť.

KKM v tejto súvislosti odporúča dopracovať samotný štatút ocenenia Devínskonovoveská holubica a zapojiť širokú a odbornú verejnosť do výberu ocenených.

4. VIANOČNÁ ULIČKA

Termín konania: december

Miesto konania: Hradištná ulica, vedľa kostola

Hl. organizátor: MČ BA DNV, Istra Centrum

Hlavná myšlienka:

Atmosféra Vianoc, ako ich poznáme z iných miest, prenesená do našej mestskej časti a súčasne priestor na predvianočné stretnutia s priateľmi pri varenom vínu a príjemnej hudbe.

Programové východiská dramaturgie:

Komunitná akcia s vianočnou atmosférou koncipovaná ako vianočné trhy. Organizovaná je zámerne na Hradištnej ulici, ktorá sa považuje za pomyselný stred medzi starou a novou Devínskou. Vianočné trhy sú od prvého ročníka akciou, ktorá okrem klasických trhov a všetkého čo k nim patrí, prináša aj určitú magickú atmosféru dotvorenú vianočným osvetlením a blízkosťou kostola.

V rámci dramaturgie KKM odporúča vyberať takých účinkujúcich, ktorí vedia zaujať poslucháčov rôznych vekových kategórií. Je vhodné zachovať doterajší program 3. dňa, v ktorom dominuje príchod Mikuláša a priestor dostávajú betlehemci a vianočné tradície. Sobota by v ideálnom prípade mala byť vyhradená pre hlavnú hviezdu celej akcie.

Odporúčame ďalej zachovať oddelenie food zóny od hľadiska a javiskovej časti. Takéto priestorové usporiadanie vianočných trhov neobmedzuje návštevníkov, lebo zabezpečuje nerušené sledovanie programu a zároveň pokojnú konzumáciu vianočných špecialít.

MEDIÁLNA PODPORA

V Devínskej Novej Vsi dlhodobo pôsobia *Devínskonovoveská televízia (DTV)* a miestne periodikum *Devex*. Obe médiá sú v mestskej časti dostatočne známe, a preto je dôležité využiť ich vplyv aj na podporu zámerov obsiahnutých v návrhu koncepcie. Verejnosť môžu osloviť rôznymi formami, napríklad rôznymi súťažami alebo propagáciou ankiet na sociálnych sieťach súvisiacich s napĺňaním koncepcie vybraných kultúrnych akcií v Devínskej Novej Vsi.

ZÁVER

Vybrané kultúrne podujatia, spomínané v tomto dokumente, odčerpávajú najviac finančných prostriedkov z rozpočtu kultúry mestskej časti, a preto by efektívnosť týchto

vynaložených verejných zdrojov mala byť pod väčšou kontrolou. Komisia kultúry a médií považuje toto za jednu zo svojich najdôležitejších úloh.

Návrh predkladanej koncepcie vybraných kultúrnych akcií v Devínskej Novej Vsi má slúžiť ako pomôcka pri ich organizovaní s dôrazom na jasne komunikovanú myšlienku, pre ktorú sa usporadúvajú. Dokument nemá ambíciu diktovať organizátorom podujatí presné scenáre ani poskytovať manuál, ako jednotlivé akcie organizovať. Takýto postup by podľa KKM organizátorom podujatí do značnej miery zväzoval ruky, čo by sa v konečnom dôsledku mohlo negatívne prejaviť na kreativite programu podujatí. Členovia KKM však deklarujú ochotu pomôcť pri výbere a zostave programu, ak ich o to organizátori vybraných kultúrnych podujatí sami požiadajú.